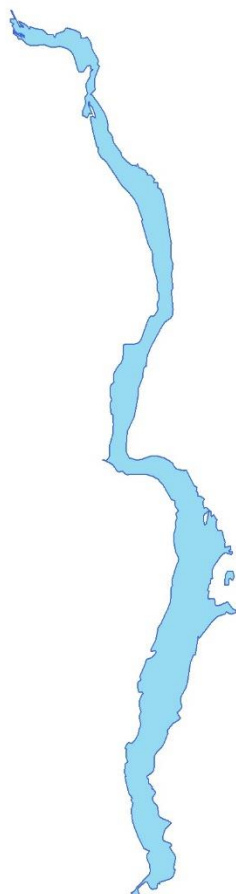

Forfatter: Ine Cecilie Jordalen Norum
Dato: 10.03.2021

Dreggefiske etter ørret i Randsfjorden: Fangstrapporing 2020

**BEDRE BRUK AV FISKE-
RESSURSENE I REGULERTE
VASSDRAG I OPPLAND**

E-postadresse:
fminpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse:
Gudbrandsdalsvegen 186,
Lillehammer
Parkgata 36, Hamar

Telefon: 61 26 60 00
www.fylkesmannen.no/in
Org.nr. 974 761 645

Randsfjorden (innsjønr. 523, 135 m o.h., 134 km²) er Norges fjerde største innsjø. Fiskesamfunnet i Randsfjorden er sammensatt av 11 fiskearter, hvorav ørret, sik, røye, abbor og gjedde har størst interesse som fiskeobjekter. Aure- og røyebestandene i Randsfjorden er særpreget ved sin store gytefiskstørrelse. Det er spesielt Dokka-Etnaørreten som er storvokst. Den storvokste røya gyter på spesielle lokaliteter i strandsona, ofte på relativt grunne områder.

Som et ledd i overvåkingen av storørretbestanden i Randsfjorden samles det årlig inn opplysninger om innsats og fangst fra dreggefiskere. Innsamlingen foretas av prosjektet «Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland» hos Statsforvalteren i Innlandet, i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken. Her følger en oversikt over noen resultater fra 2020-sesongen.

En del fiskere og organisasjoner ble tilsendt fangstrapporteringskjema på papir i forkant av sesongen, slik praksis har vært tidligere år. Skjemaet var også tilgjengelig til nedlasting på Fylkesmannens nettsider (www.fylkesmannen.no/bedrebruk). I tillegg var det for første gang utarbeidet et nettskjema ved bruk av tjenesten SurveyMonkey (<https://no.surveymonkey.com/>). Via nettskjemaet er det mulig for fiskerne å rapportere både ørret- og røyefangst. To fiskere leverte fangstrapport på papirskjema, mens resten benyttet nettskjemaet.

Det ble rapportert inn en røyefangst via nettskjema (37 cm og 700 g).

Det ble levert inn 8 anonyme fangstrapporter fra 7 unike ip-adresser. Det antas derfor at det er snakk om 7 anonyme rapportører. I tillegg ble det levert inn fangstrapporter fra 20 andre fiskere via nettskjemaet. Totalt fra Randsfjorden rapporterte **29 fiskere** (inkludert 7 anonyme) inn **132 fisketurer**. Det var ikke oppgitt antall timer fisket for 23 av de rapporterte turene. På **109** av de innrapporterte fisketurene ble det til sammen fisket **653 timer**. På disse turene ble det fanget **109 ørret og 1 røye**. Det var registrert lengde på 100 ørret, og av disse var **82 lik eller større enn 35 cm** (minstemålet på ørretfangst i Randsfjorden).

Fiskerne ble bedt om å oppgi følgende opplysninger for hver enkelt fisketur, uavhengig av om turen resulterte i fangst eller ikke:

- Dato for fisketur
- Antall timer fiske
- Antall fiskestenger benyttet
- Eventuelle andre merknader

Hvis det ble fanget ørret ble fiskerne bedt om å oppgi følgende opplysninger om hver enkelt fisk. Det var opplyst om at også ørret under minstemålet skulle registreres.

- Fangststed
- Lengde
- Vekt
- Villfisk eller settefisk (=klipt fettfinne)
- Avlivet eller gjenutsatt

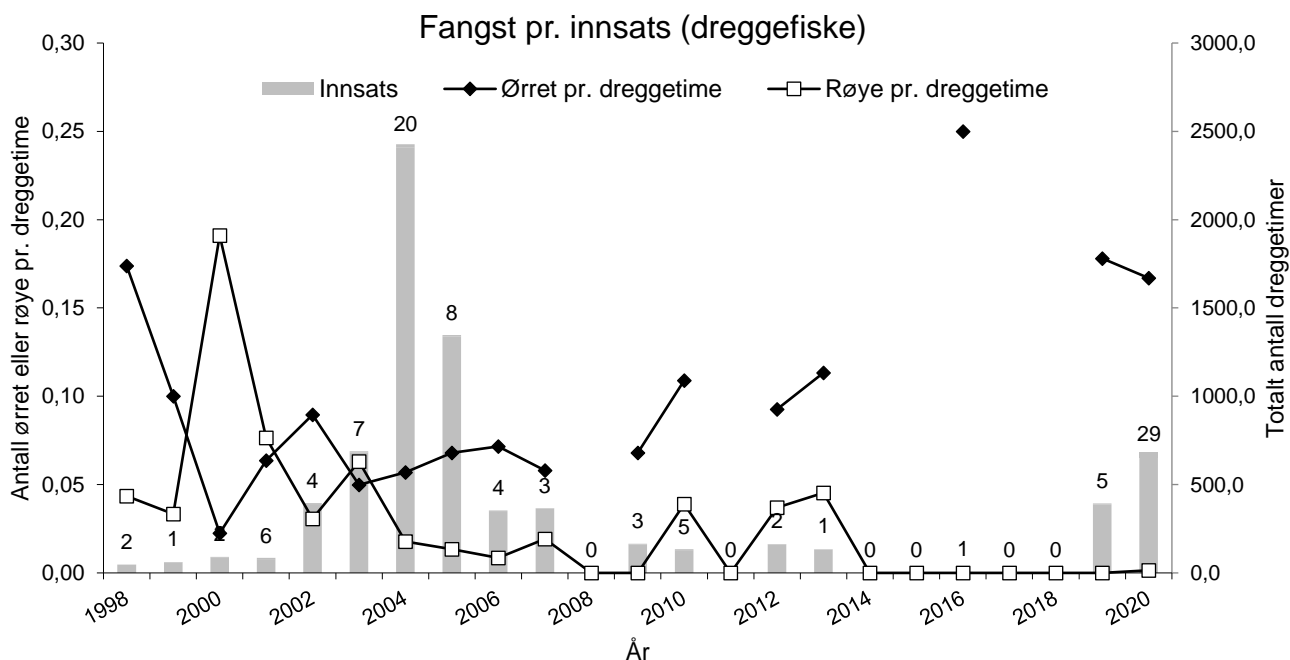

- Eventuelt merkenummer
- Eventuelle andre merknader

Ikke alle innrapporteringene er fullstendige, for eksempel er det oppgitt lengde på de fleste ørretene, men ikke alle har opplysninger om vekt. For flere ørret mangler både lengde og vekt. «N» angir hvor mange ørreter resultatet er basert på. Det er rapporter inn fangst av ett røyeindivid. Det blir ikke gjort videre analyser av røyefangsten i Randsfjorden for året 2020 da dette ikke er mulig med bare ett individ.

Fangst per innsats

Medregnet all fanget ørret havnet fangst per innsats i 2020 på **0,17 ørret per dreggetime**. Eller med andre ord, hver fisker måtte i snitt fiske seks timer for å fange én ørret. Det er viktig å se på antall rapportører når man vurderer fangst per innsats. Det har blitt samlet inn fangstrapporter siden 1998 og antallet rapportører har variert en god del. I 2016 var fangst per innsats 0,25 ørret pr. dreggetime. Dette er året med best fangst pr. innsats i løpet av perioden med rapportering, men det baserer seg på bare en rapportør, noe som gjør resultatet svært usikkert (figur 1). Ser man kun på ørret over minstemålet i 2020 blir fangst per innsats **0,25 ørret \geq 35 cm per dreggetime**. Månedene juni og juli peker seg ut som de med størst fangst per innsats (**Feil! Fant ikke referanseikilden.**).

Figur 1: Utvikling i fangst per innsats i perioden 1998-2020. Søylen angir totalt antall registrerte dreggetimer, og tall over søylene angir antall rapportører.

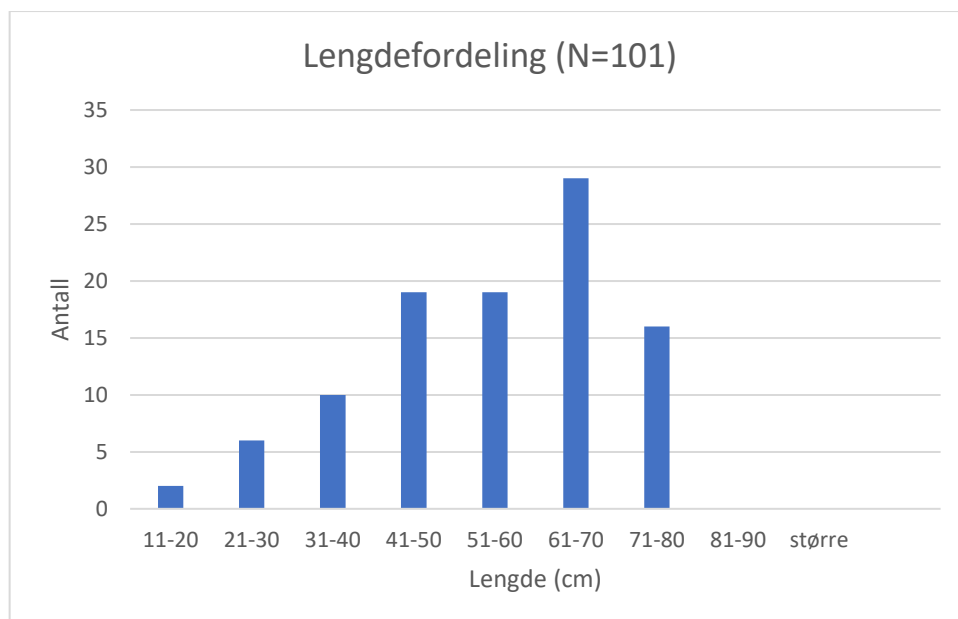

Tabell 1: Antall fangede ørret, antall dreggetimer og fangst per innsats (antall ørret per dreggetime) i 2020, fordelt på måneder.

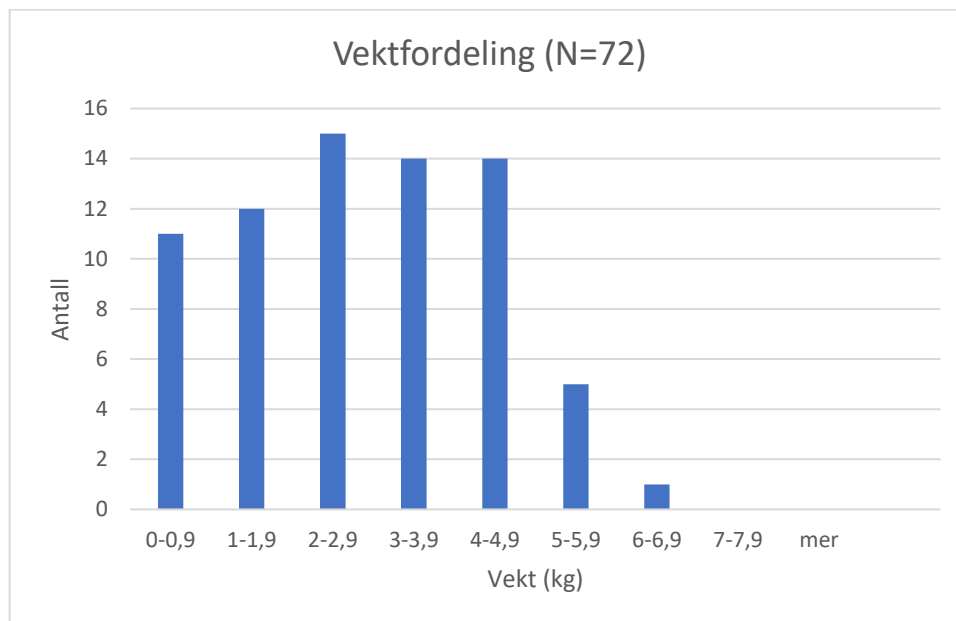
MÅNED	ANTALL ØRRET	ANTALL DREGGETIMER	ANTALL ØRRET PER DREGGETIME
APRIL	22	155	0,14
MAI	33	179	0,18
JUNI	19	59	0,32
JULI	6	27	0,22
AUGUST	1	24	0,04
SEPTEMBER	6	37	0,16
OKTOBER	17	131	0,13
NOVEMBER	4	40	0,10
DESEMBER	1	1	1,00
SUM	109	653	

Lengde- og vektfordeling

Ørret i lengdeintervallet 61-70 cm dominerte blant de innrapporterte fiskene (Figur 2). Gjennomsnittlig lengde var 55,7 cm, og den lengste ørreten målte 80 cm. Ser man på vekt er det en forholdsvis jevn fordeling av ørret mellom vektclassene fra 0-0,1 kg til 4-4,9 kg med bare noen få individer i forskjell mellom de ulike klassene (Figur 3). Gjennomsnittsvekten for ørret, hvor vekten var oppgitt, er 2,76 kg. Det tyngste individet veide 6,54 kg.

Figur 2: Lengdefordeling for ørret fanget i Randsfjorden i 2020.

Figur 3: Vektfordeling for ørret fanget i Randsfjorden i 2020.

K-faktor

Kondisjonsfaktoren (k-faktor) er et mål på lengde/vekt-forholdet – hvor «feit» fisken er. Hos ørret regnes ofte k-faktor større enn 1,0-1,05 som god, og større enn 1,15 som svært god. Blant innrapporterte ørreter med både lengde- og vektdata visste individene i de minste lengdegruppene en unormal høy kondisjonsfaktor. Dette skyldes sannsynligvis feilregistreringer i vekt og/eller lengde. 15 individer under 50 cm tas ikke med i beregningen av gjennomsnittskondisjon for innrapportert ørret. Gjennomsnittskondisjonen for de gjenværende 53 ørretene var 1,13 (Tabell 2). For ørret over 35 cm (N=62) var gjennomsnittlig k-faktor 1,14. For ørret under 35 cm (N=6) var gjennomsnittlig k-faktor 1,64, noe som virker usannsynlig høyt og skyldes nok feilregistreringer.

Tabell 2: Gjennomsnittlig k-faktor hos ulike lengdegrupper av ørret fanget i Randsfjorden i 2020.

LENGDEGRUPPE (CM)	ANTALL	GJENNOMSNISSLIG K-FAKTOR
20-29	2	1,6*
30-39	6	1,45*
40-49	7	1,21*
50-59	12	1,02
60-69	21	1,17
70-79	18	1,18
80-89	2	1,03

* Unormalt høy kondisjonsfaktor skyldes høyst sannsynlig feilregistrering av lengde og/eller vekt.

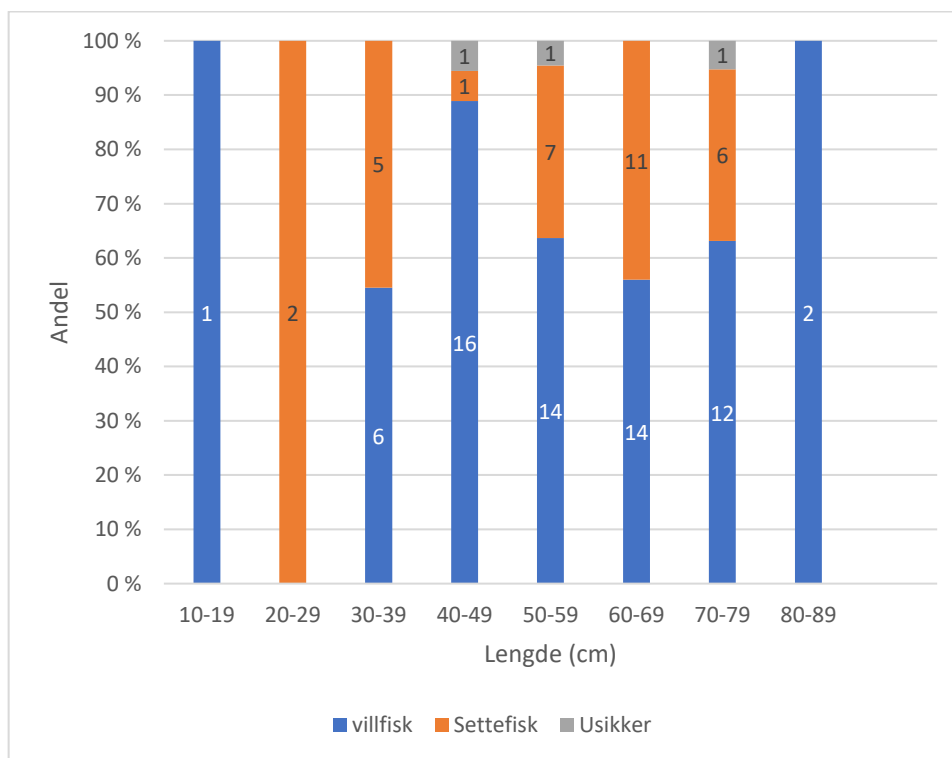

Settefiskandel

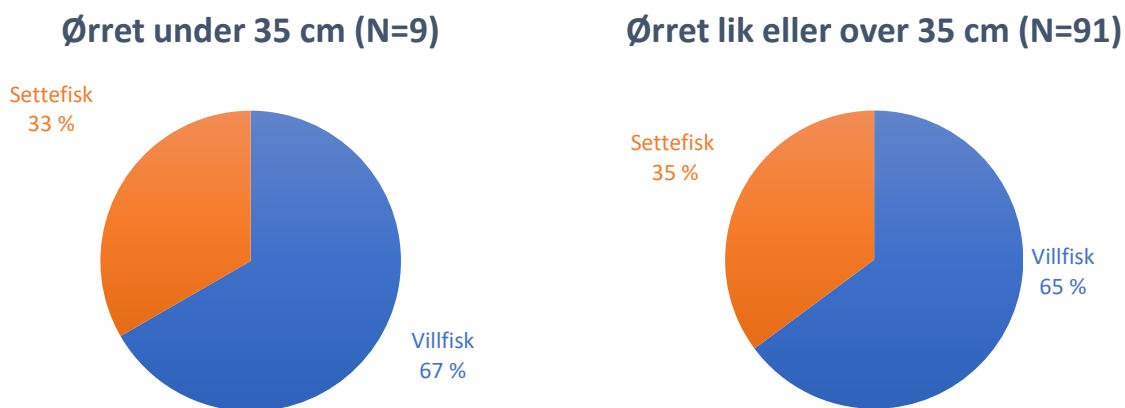
Andelen settefisk blant alle de innrapporterte ørretene var på 35 % (Figur 4). Det var ikke så veldig stor forskjell på stor og liten ørret (Figur 5, Figur 6). Andelen settefisk for ørret under 35 cm er beregnet ut ifra et materiale på ni ørret, noe som gjør resultatet forholdsvis usikkert.

Figur 4: Total settefiskandel

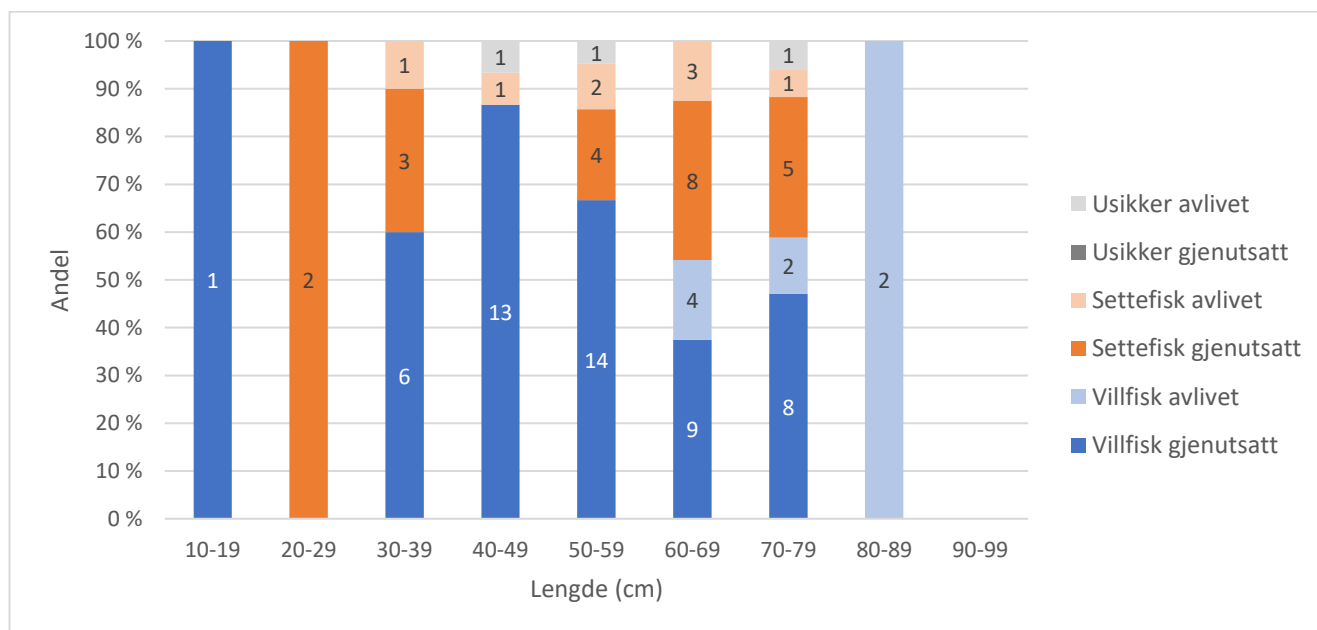
Figur 5: Fordeling villfisk/settefisk hos ulike lengdegrupper av ørret fanget i Randsfjorden i 2020. Tall inne i søylene angir antall fisk (N=100).

Figur 6: Fordeling villfisk/settefisk for ørret under og over 35 cm (minstemålet for ørret i Randsfjorden)

Gjenutsetting

Minstemålet for ørret i Randsfjorden er 35 cm, og all ørret av mindre lengde skal straks, levende eller død, settes ut igjen. Det er ingen tydelig sammenheng mellom størrelsen på ørreten og andelen utsatt fisk, men det ser imidlertid ut til at en større andel settefisk avlives i forhold til villfisken (Figur 8). Figur 8 er basert på 92 ørret, av disse er 59 villfisk og 30 settefisk. I dette datamaterialet ble 8,7 % av villfisken og 8,7 % av settefisken avlivet.

Figur 8: Fordeling avlivet/gjenutsatt i ulike lengdegrupper (N=92). Tall inne i søylene angir antall fisk.